

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Z celkového počtu 578 707 obyvatel v Plzeňském kraji bylo 90 713 dětí ve věku 0–14 let, tj. 15,7 % a 121 793 seniorů, tedy 21,0 % z populace celkem. Počet zemřelých v regionu převažoval nad narozenými o 1 979 osob, což se negativně promítlo do přirozené měny krajské populace.
- Do Plzeňského kraje se během roku 2021 přistěhovalo 8 907 osob, z toho 4 934 z ciziny, tj. 55,4 % z přistěhovalých celkem. Počet vystěhovalých osob v regionu činil 4 579, z toho 28,3 % do ciziny.
- Podíl cizinců na obyvatelstvu Plzeňského kraje se v roce 2021 příliš nezměnil, region se hodnotou 6,6 % řadí na čtvrté místo v ČR. Více než jednu třetinu cizinců v kraji tvořili Ukrajinci (35,2 %).
- V Plzeňském kraji bylo v roce 2021 uzavřeno 2 654 sňatků, z toho nejvíce v okrese Plzeň-město (32,6 %). Rozvedeno bylo 1 149 manželství, průměrný věk rozvádějících se mírně zvyšuje.
- Mimo manželství se narodilo 2 945 dětí, tj. 49,6 % z celkového počtu živě narozených. Došlo tak k nárůstu o 54, tj. o 1,9 %. Průměrný věk matky při narození dítěte se zvýšil od roku 2011 o 1,3 roku na 29,2 let.
- Vývoj indexu stárí potvrzuje proces stárnutí v celé časové řadě uplynulých deseti let. V kraji celkem dosáhl index stárí hodnoty 134,3 v roce 2021, nejvyšší byl v okrese Klatovy (154,4).

Sociální vývoj

- Nezaměstnanost v Plzeňském kraji se meziročně snížila o 0,58 procentního bodu, podíl nezaměstnaných osob dosáhl k 31. 12. 2021 hodnoty 2,78 %, kraj si tak vylepšil svoji pozici mezi ostatními kraji z 6. místa v roce 2020 na 4. místo v roce 2021.
- V roce 2021 dosáhla podle předběžných výsledků průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance přepočtená na plnou pracovní dobu (zpracovaná pracovištní metodou) výše 36 395 Kč.
- V roce 2011 studovalo na vysokých školách s trvalým bydlištěm v kraji 16 281 studentů, v roce 2021 se tento počet studentů snížil na 11 834, tj. pokles o 27,3 %.
- Hodnota dávek státní sociální podpory v přepočtu na 1 obyvatele kraje se meziročně nepatrně snížila na 4 154 Kč (pokles o 2,0 %). Celkový objem výdajů na dávky státní sociální podpory v roce 2021 činil 2 153 mil. Kč, což bylo o 5,4 % méně než v předchozím roce.
- V časovém rozmezí 1991–2021 bylo v kraji spácháno nejméně trestných činů v roce 2021. V počtu trestných činů na 1 000 obyvatel obsadil Plzeňský kraj v mezikrajském porovnání 5. místo. Z regionálního pohledu se téměř polovina trestných činů (46,6 %) stala v okrese Plzeň-město.

Ekonomický vývoj

- V roce 2020 dosáhl Plzeňský kraj u hrubého domácího produktu na 1 obyvatele v PPS 81,7 % průměru EU 27 a v mezikrajském porovnání se umístil na 5. místě. Regionální HDP na 1 obyvatele s hodnotou 467,7 tis. Kč meziročně klesl o 1,8 %. Produktivita práce měřená podílem HDP na 1 zaměstnaného (podle místa pracoviště vč. sebezaměstnaných) se v roce 2020 meziročně snížila o 0,4 %. Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (279,0 tis. Kč) byl v mezikrajském porovnání 3.
- Příjmy místních rozpočtů v kraji v roce 2021 dosahovaly po konsolidaci výše 41,18 mld. Kč (tzn. meziroční nárůst o 11,1 %), vzrostly ale také výdaje (o 6,5 %) na částku 38,85 mld. Kč.

- V roce 2021 bylo z krajské výměry sklizňové plochy 103,88 tis. ha sklizeno 587,28 tis. tun obilovin. Meziročně klesla sklizeň řepky, žita, ovsa a ječmene, naopak vzrostla sklizeň luskovin a brambor.
- Nahodilá těžba dřeva se na celkové těžbě dřeva v Plzeňském kraji podílela 81,5 %, což představuje objem 1 816 220 m³. Téměř 80 % nahodilé těžby činila těžba hmyzová, zbytek tvořila těžba živelní.
- V roce 2021 bylo v kraji dokončeno celkem 2 413 bytů, což je meziročně o 93 bytů méně, tj. o 3,7 %. Došlo k úbytku počtu dokončených bytů v rodinných domech (o 62, tj. 4,9 %) i v bytových domech (o 171, tj. o 16,2 %). Ve stejném období byla zahájena výstavba 2 567 bytů, meziroční pokles o 6,3 %. V Plzeňském kraji došlo v roce 2021 k razantnímu meziročnímu poklesu zahájených bytů v bytových domech, a to dokonce o 46,6 %.
- Výdaje na vědu a výzkum v Plzeňském kraji dosáhly v roce 2020 částky 4 886,6 mil Kč, což představovalo 4,3 % z celkových výdajů ČR. Výdaje na vědu a výzkum se meziročně snížily o 4,2 %. Na financování se nejvíce podílely podnikatelské zdroje. Nejvyšší podíl výdajů na vědu a výzkum směřoval do aplikovaného výzkumu.
- V registru ekonomických subjektů Plzeňského kraje bylo k 31. 12. 2021 evidováno 149 138 subjektů (5,0 % z evidovaných subjektů v ČR). V odvětví velkoobchodu a maloobchodu včetně oprav a údržby motorových vozidel podnikalo nejvíce subjektů. V období let 2013–2021 zaznamenalo toto odvětví v roce 2021 nejvyšší meziroční úbytek. Živnostníci tvořili 70,2 % z celkového počtu subjektů.
- V kraji patří k největším výrobcům elektřiny parní elektrárny, v roce 2021 vyrobily 61,1 % energie brutto. Plzeňský kraj se umístil na 5. místě v ČR ve výrobě elektrické energie z obnovitelných zdrojů. Na výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů se nejvíce podílí paliva biomasa a bioplyn, z hlediska technologií patří k významným producentům fotovoltaické elektrárny. V roce 2021 bylo nejvíce elektrické energie netto spotřebováno v odvětvích průmyslu (34,7 %) a domácností (32,2 %).
- Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (bez DPH) dosáhly v roce 2021 v běžných cenách hodnoty 222,6 mld. Kč, v porovnání s rokem 2020 vzrostly o 10,4 %. Vyšší růst tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v roce 2021 souvisel i s rostoucí inflací.
- V Plzeňském kraji mírně vzrostla meziroční návštěvnost hostů v hromadných ubytovacích zařízeních o 3,9 %. Počet hostů představoval 4,9 % klientely v ČR. Průměrná doba pobytu hostů činila 3,8 dne. Ze zahraničních hostů měli největší zastoupení turisté z Německa, Slovenska a Polska.

Životní prostředí

- Celková výměra kraje k 31. 12. 2020 činila 7 649 km², 49,3 % tvořila zemědělská a 50,7 % nezemědělská půda. Z celkové zemědělské půdy tvořila orná půda 66,2 %. Rozloha ekologicky obhospodařované půdy celkem byla v Plzeňském kraji druhá nejvyšší po Jihočeském kraji.
- V kraji bylo v roce 2021 v průměru denně spotřebováno na osobu 88,4 litrů fakturované vody. Mezi kraji zde byl druhý nejnižší podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů (88,7 %).
- Podle REZZO 1-4 dosáhl Plzeňský kraj v roce 2020 v porovnání s ostatními kraji nejnižší hodnoty v měrných emisích oxidů dusíku, druhé nejnižší hodnoty v měrných emisích tuhých znečišťujících látek a třetí nejnižší hodnoty v měrných emisích oxidu uhelnatého.
- Celkové množství odpadu v kraji se meziročně zvýšilo. Příznivě lze hodnotit pokles nebezpečného odpadu, který byl v regionu v mezikrajském porovnání v přepočtu na 1 obyvatele druhý nejnižší v ČR.
- V roce 2021 dosahoval objem pořízených investic na ochranu životního prostředí podle místa investice v kraji 1 491,2 mil. Kč, tj. meziroční nárůst o 11,8 %. V přepočtu na jednoho obyvatele zde bylo v roce 2021 proinvestováno 2 583 Kč, tj. 6. nejvyšší podíl na 1 obyvatele.